Fa 3138 F482

X. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM. DECEMBER HÓ.

MAGYAR TANITÓJELÖLTEK LAPJA

ELŐFIZETÉS:
EGÉSZ ÉVRE: 2 P.
EGY SZÁM: . 20 F.

Szerkesztő:
RIGÓ ALAJOS

Szerkesztőség:
KIR. KATHOLIKUS
TANITÓKÉPZŐ INT.
UJSZEGED

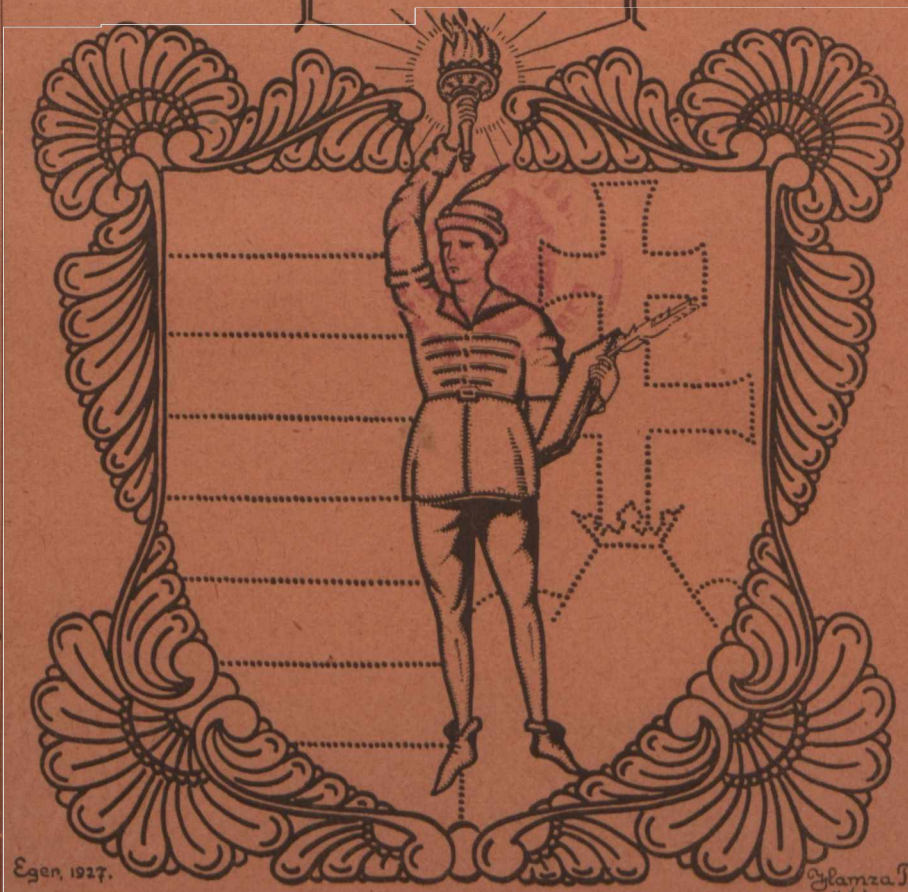

Szerkesztőbizottsági tagok:

Baja	* * *
Baja	Deim István V. éves
Budapest I. ker. .	Lója György V. éves
Budapest II. ker. .	Ványi Ilona V. éves
Budapest VI. ker. .	* * *
Budapest IX. ker. .	* * *
Debrecen (Dóczy) .	Vad Rózsa
Debrecen	* * *
Dombóvár	Skrinyár Anna V. éves
Eger	Varga Ilona IV. éves
Eger	Blaskó Sándor III. éves
Esztergom . . .	Kerekes László IV. éves
Győr	Derzsi Vilmos V. éves
Jászberény . . .	Molnár Sándor V. éves
Kalocsa	* * *
Kalocsa	Zentai Mátyás V. éves
Kiskunfélegyháza .	Kátai József IV. éves
Kiskunfélegyháza .	Blaskó Jolán
Kőszeg	* * *
Kőszeg	* * *
Nagykőrös . . .	* * *
Nyiregyháza . .	* * *
Nyiregyháza . . .	* * *
Pápa	* * *
Pécs	Matisa József IV., Regős Ferenc V.
Sárospatak . . .	Békés Géza IV. éves
Sopron	Pfeil Éva V. éves
Szeged	* * *
Szeged	* * *
Székesfehérvár . .	Wágner Karolin V. éves
Veszprém	Pospech Margit V. éves
Zalaegerszeg . .	* * *

F 482

Kérjük a többi intézetet is, hogy a szerkesztőbizottsági tagok nevét szerkesztőségünkbe minél előbb sziveskedjenek beküldeni.

A kiadásért és szerkesztésért felelős: Horváth B. Kristóf.

SZEGEDI UJ NEMZEDÉK Lapv. RT. Felelős üzemvezető: Arady Lajos.

X. évfolyam. 4. szám. 1935 december hó

MAGYAR

TANÍTÓJELÖLTEK LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN JULIUS ÉS AUGUSZTUS KIVÉTELÉVEL

ELŐFIZETÉS: EGÉSZ ÉVRE 2·— P. EGY SZÁM 20 FILL.

SZERKESZTŐ: RIGÓ ALAJOS

SZERKESZTŐSÉG: KIR. KATHOLIKUS TANITÓKÉPZŐ INT. UJSZEGED.

Gloria in excelsis Deo!

Künn, Betlehemen kivül a várakozó pásztorok előtt angyalsereg jelent meg. Zengtek, énekeltek — Szépséges muzsikájuk belevésődött az emberi szívekbe: „Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis!“ Ez volt a szépséges ária, mely megtöltötte a hallgatás nyomott levegőjét. Az óriás fénytömegből, mely az angyalokat kisérte, egy picike sugár behatolt a pásztorok szívébe is. Ez a világitó kis sugár napfénnyé lett lelkük mélyében, s fényt derített vágyakozásukra. Igen! Gloria ... Pax..! Ez az, ami után vágyódtak. Dicsőség a nagy és hatalmas Istennek és béke, megelégedett, nyugodt élet az embernek. Ez volt vágyuk, de nem találták sehol.

A világitó fény után éles hang suhant át a légen. Igen! Angyali szó: „Nagy örömet hirdetek! Ma született a Megváltó Dávid városában!“ Eltüntek az angyalok, de nem lett sötétség. Fényes tündöklő csillag jelent meg az égen. Ezen csillag vezette a pásztorokat a betlehemi kis istállóba.

Örömteljes szivvel, sugárzó ajakkal álltak meg a pásztorok a szegényes jászol körül. Megtalálták, amit kerestek. Dicsőséget... Békességet..! Elámultak a dicsőségen, ugyanis nem volt elképzelésük szerint való. Nem fényes palotában született a Dicsőség. Nem is szülte királyi anya. Minden egyszerű s szegényes. Mégis, valami alázatra késztető uralta a kis kunyhót. Ebben állt az egész dicsőség! Szivükbe lelkükbe béke áradt, amidőn a Kisded jászolához térdelve letették ajándékukat. Boldogan emelkedtek fel és indultak útjukra, hiszen megértették az idők jelét.

Jelenben is félelmes csend borul a tájra. Vihar előtti némaság az uralkodó. Mindenki vár valamit, vár valakit, — aki segít! Kell, hogy jőjjön valaki, aki majd elfojtja a sötétben bujkáló lelkek tüzét. Jönni kell valakinek aki enyhit a szenvedésen, kinon, gyötrelmen és bajon. Sokan várnak, sokan kérnek, — de kevesen várják a segitést onnan ahonnan kellene.

Minket Tanitójelölteket! lelkesitsen a pásztorok példája. Tanitsuk az emberi szíveket arra, hogy megtudják ismerni az Isten dicsőségét, melyből kiárad az igazi béke és megelégedett boldogság. Boruljunk le a kisded jászolához, tárjuk ki szivünket és igy megtaláljuk, amit keresünk. Tanuljunk a betlehemi istálló lakóitól békét, szeretetet és erre tanitsuk meg testvéreinket is. Igy lesz a földön boldogság és igy ismét hangzik az üdvöt hozó szózat: „Dicsőség ... Békesség..!

Szecsődy Antal, Esztergom.

IRODALOM

Nagyanyó mesél a nagy unokáknak is

Szabó Piroska, Sopron

Hazaértünk a templomból. Nagyanya leejtette imakönyvét és belőle egy préselt virág esett ki. Felvettem és átnyujtottam.

„Ez az" mondta halkan önmagának. Menni akart dolgára, ámde tőlem, ha kiváncsiságomat felkeltették, nem lehet egykönnyen szabadulni.

„Drága nagyanyókám, annak a rózsának története van. Meséld el, olyan kiváncsi vagyok" — könyörögtem.

„Gyerek vagy még" — volt a rövid válasz nagyanya részéről. Ezen egyenesen felháborodtam.

„Én, ki a tanítónőképző III. osztályába járok, kit a gyakorlósok tanítóneninek szólítanak, gyerek vagyok?! Ezt már nem lehet kibirni. Mikor leszek végre nagy lány!?

Nagymama erre mégis meglágyult és megigérte, hogy délután elmeséli. A karosszéket a kályha mellé készítettem s a zsámolyt eléje helyeztem.

„Minden rendben van, csak nagyanyó nincs itt," gondolkodtam hangosan.

„De igen," felelt egy meleg hang mögöttem.

Elfoglaltam helyemet a zsámolyon, ő pedig a karosszékbe fészkelte magát.

„Tudod, édesapám hivatás nélkül lépett a tanítói pályára. Nem is tudta azt megszeretni és megbecsülni soha. Minket, gyermekeit, amint mondani szokta, nem adna erre a nyomorúlt pályára. És csodálatos; bátyám és én is a négy középiskola után képzőbe iratkoztunk.

Másodéves koromban sétán voltunk a közeli erdőben. Barátnőmmel elkalandoztunk. Utunkon egy gyönyörű piros rózsa feküdt. Felvettem és a hajamba tűztem.

„Milyen szerencsés vagy" — mondta Gizi.

Az ösvény melyen haladtunk, hirtelen kanyarulatot vett.

Szembe találtam magam a rózsa párjával, mely nem a földön feküdt, hanem egy prepa kabátján pompázott. Az első pillanatban megállottam. Ő is. Majd nevetve futottunk egymás karjaiba. Nagy volt a meglepetésem, hogy bátyámmal ilyen helyen találkozom, mivel ő is intézetben volt. Bemutattam Gizinek s vig hangulatban haladtunk tovább.

Bátyám egy hirtelen mozdulattal Gizi hajába tűzte rózsáját.

„Legyen mindegyiteknek egyforma" — mondta kissé elpirulva.

„Erről elég ennyi," mondta nagyanya és elmerengve nézett maga elé.

„Tovább édes nagymamám" — kértem. Rám nézett és folytatta.

Néhány év mulva Gizi bátyám felesége lett. Nemsokára kitört a háború. Bátyám ott veszett, Gizi kenyérkereső nélkül maradt, mi sem tudtunk rajta segíteni, mert a háború mindenünkből kiforgatott. Kérésünkre hozzá ment egy ügyvédhez. Esküvő előtt hozzámjött és ezt az imakönyvet nyujtotta át. Könnyei végigfolytak szép arcán és mondta;

„Legyen emlék tőlem ez a kis könyv. Benne van az a rózsa... hiszen tudod...

Azóta Giziről semmit sem hallottam."

Az ajtón kopogtak. Átvettem a postát és nagyanyónak adtam.

„Gyászlevél" — kiáltott, majd elcsukló hagon olvasta;

„Dr. Mezei Pálné, Virágh Gizella hosszú szenvedés után elhunyt.

Szívgárdisták

Mucsi József, Szeged

Be' tiszta a szemetek, be' szépen ra-
[gyognak!
Nekünk törtgerincű, bús magyaroknak
Be' jól esik nézni benneteket.

Be' mosolygós a ti ajkatok, be' meggy-
[piros,
A miénk vértelen, s a csúnya szóktól
be' utálatos,
Mosolycsokortalan.

A szívetek be' csodásan tiszta, s még
[fürgén táncol,
Ami homlokunkon mély gondráncok
Éktelenkednek.

Be' tiszta a szemetek, be' szépen ra-
[gyognak!
Nekünk törtgerincű, bús magyaroknak
Be' jól esik nézni benneteket!

A dombóvári Szt. Orsolya-rendi zárda Isten dicsőségének emelésére új templomot épített, melyet Jézus szt. szívéről nevezett el. Az ünnepélyes templom-áldás november hó 24-én történt. Az áldás után a növendékek, rendtagok és a hívek ájtatos imával és buzgó énekkel dicsőítették új házában a szerető Istent.

Az életcél

Diósszilágyi Iboly, Szeged

Sokáig álltak egymással szemben. Juditnak lángolt az arca a vitatkozás hevében, Dénes csak fölényesen mosolygott.

„Látszik, hogy nagyon gyerek még. Judit!" — vetette oda befejezésképen a férfi.

Judit felpattant.

„Nem vagyok gyerek! Egy hónap mulva érettségizem s azután orvos leszek! — Hisz ezt már nagyon jól tudja, épen e felett vitatkoztunk az előbb. No, vonja már vissza azt az állítását, hogy a nők nem valók orvosi pályára?!"

Dénes még mindig mosolygott.

„Jól van, Juditka. ezt visszavonom, de azt, hogy nagy gyerek, még mindig állítom."

A lány nagy, tágranyitott, csodálkozó szemmel nézett.

„Igen, gyerek. — Folytatta Dénes. — Azt hiszi, hogy híres orvos lesz. Maga nem járja végig az egyetemet, maga férjhez megy!"

Judit nagyon elvörösödött és szemrehányó tekintetet vetett Dénesre.

„Ismerhetne már! Tudhatná, hogy a szerelem nem érdekel! Egyetlen érdemes dolog a világon: a tudomány. Belehatolni a mélységek mélyébe, megoldást találni az eddigi nagy problémákra, keresni, kutatni, napokon keresztül a mikroszkópiumi készítmények fölé hajolni... Igen, ez való nekem! Ez adhat értelmet, tartalmat életemnek, más nem!"

Sok év telt el a beszélgetés után s egy szép tavaszi napon Judit újból összetalálkozott Dénessel, ki épen külföldi tanulmányutjáról jött haza.

A nap ragyogóan sütött, minden élt, mozgott: május volt.

Judit alig változott valamit. Fehér ruha volt rajta s szemében a régi mosoly. Egyik oldalán egy hároméves csöppség tipegett.

Örömmel üdvözölte a rég nem látott Dénest. Az kiváncsian fordult felé:

„Mi hír, Judit? Véget értek már az egyetemi évek?"

Judit elpirult és kissé bosszankodva nevetett.

„Hagyjon békén!"

„Mi az, — kérdezte mohón Dénes — még nem doktorált le?"

Judit lehajtotta szép fejét. Egy pillanatra csak. Azután ujból felnézett. Szemében különös fény gyult ki, öröm és szomorúság vegyüléke, de azért mosolygott.

„Dénes! Emlékszik még arra a beszélgetésünkre, midőn a nő célját vitattuk meg? Nahát: Magának volt igaza!"

„Hogy-hogy?"

„Férjhez mentem — mondta halkan Judit — megtaláltam az élet értelmét. És végigsímított kislánya aranyszőke fején.

Az Úr csendbe elém állott . . .

Börcsök Mária, Szeged

Ibolyaillat úszott a légben.
Ébredő csend lépkedett a lápok felett.
A bokrok alatt sárgállott a boglárka,
Zsendültek a száraz rétek a kert megett.

Hangtalan szél hordta a virágszirmokat,
csattogott a légben a dalos pacsirta.
Pihegve ébredt a tavasz; kikeletet
hírdetve szállt fel a virágok illata.

Ekkor kaptam kezembe hárfát az Úrtól.
Adta, hogy játszam rajt' az élet énekét.
Végig siklott ujjam az ezüst húrokon
s csodásan játszottam szívem reményét.

Bűbájos tiszta hang csendült fel benne,
Pacsirta dala, zsendülő mezők fölött
S kimentem az élet országútjára,
Sokan jöttek velem; sok ember küz-
[ködött.

Én pengettem a hárfám ezüst húrjait,
Az úton jöttek mentek az emberek.
Velem jött kinek tetszett a dal; hall-
[gatták
lelkük muzsikáló szavát, az éneket.

De sokan elhagytak s mentek a csillogó
út felé, s kerülték a nap sugarát,
Mért muzsikálsz?! Mért pengeted a
lantot — szólt
egyik! Mert szomjazom a szép élet
[dalát.

Kezemre ütöttek — el akarták venni
tőlem! De testemmel védtem, s me-
[nekültem,
Néha azt hittem nincs már meg a hár-
[fám,
futottam előlük — az Urat kerestem...

Végül egyedül maradtam. — Ujjaimból
csorgott a piros vér. S néztem a kezét
az Úrnak. Milyen erős e sebhelyes kéz,
s újra játszottam a hárfa énekét.

A hárfa hangja sokkal szebb, mint
[előbb.
S a dalban benne rezgett az emberi
lélek minden vergődő öröme, fájó
küzdelmes boldogsága, szomjas remé-
[nyi.

Pengettem a szép ezüstös húrokat, tü-
[zes
lendülettel.Az Úr csendben elém állott,
Oda hajtottam fejem a lábaihoz
S lelkemre végtelen megnyugvás szál-
[lott.

Gyönyörű volt; napsugár ruhában
[fénylett,
Átszellemült arccal nézett reám hosz-
[szan,
irgalmas mosolygó szemmel. A küz-
[delmes,
szép élet muzsikáját tovább játszot-
[tam . . .

A „kanszert“

Szvétek Sándor, Kalocsa

Verőfényes, gyönyörű őszi délutánon jutott eszembe a gondolat, hogy kisétálok a Paskumra, meglátogatni az Ábris bá'-t, a vén számadógulyást — no, meg ha nem is mondom, hát évelődni akartam vele egy kicsit. A „vénasszonyok nyarának“ napja még magasan állt, amikor elindultam.

Amíg odaérünk egyet-mást elmondok az én Ábris bátyámról, aki engem mindig „ifiöcsémnek“ szólít. Hát először is: igazi, talpig magyar ember, ráadásul kalocsai a javából. Nem valami közlékeny természetü, kiváltképen, ha a szerencsétlen véletlen „riperterrel“ hozza össze! De — nézzük csak — már itt is vagyunk, hisz' ott áll az Ábris bátyám a fűzfák alatt. Milyen kedélyes: épen most fejez be valami nézeteltérési vitát, nagyot húzván botjával az egyik pulira.

— Aggyék a jó Isten, Ábris bátyám! Mi jót művel kend?

— Hozott Isten, ifiöcsém! Hát csak a Bodrinak „magyarázom“, hogy rivogassa mög mán azt a Marcsa tehenet, ott a válúnál, mert olan szömérmetesen áll mán vagy égy fértál úta, mint az újmönyecske! — Hát foglajj helet ifiöcsém itt a subán!

— Köszönöm! — Hogy' megy az élet errefelé?

— Hát . . . izé . . . kedves ifiöcsém, úgy fúrja valami az ódalamat, hogy menten el köll mondanom, de ha kinevecc, hát Szen' Györ' napig rád sé péslantok!

— Ugyan, Ábris bátyám, csak kivele! Tán valami fránya „riperter“ már megint? . . .

— Csördüngölős kutyafarka! Még annál is rosszabb! — Hát, tudod, vasárnap szörnyen virulós üdő vót, osztán gondótunk égyet az Esvánnyal, oszt lemüntünk a városba, kicsit mögjártatni az „apostolok lovát.„ Mögyünk, mögyünk, égyszörcsak az Esvány koma aszongya, nézze mán kendtök, ehun a, milen fránya plagát — oszt még a szövegözettye, aszongya, hogy — ihol-e nézze kentök — aszongya: Ongorakanszert! — De mán ezt mögtapasztajjuk, mondok. mert ilet még nem is pélpáltam, de mög még nem is öttem! — Erre oszt az Esvány aszongya, miszerint ő be nem gyühet, mert nincs gubája, márminthogy délbe' az anyjukomja olan patáliát csapott, mel okbul ő ilen érányba folamodni sé merészölt. Demárminthogy én vállaltam a fizettségöt, hát hajlandónak mutatkozott, hogy ő is mögspekulálja azt a . . . izé . . . hát a kanszertöt.

De allig, hogy lépteink érányát befelé céloztuk a házba, hát égy ajtó előtt állunk, bent a szobába mög sok-sok tekintélöshasú úr, mög fenesok kifestött úrinaccsága ül; elül mög

égy olan emelintésön cinbalony-félével, osztig mög hegedűve főrámázott atyafiak vótak. Előttük égy cingár atyafi át — ha cúg lött vóna menten elviszi — oszt botot tartott a kezibe. Az Esvány aszongya, hogy itt fizetni sé köll. A „kanszert" majd ráér azután is. Mondok: jó! Hát mögállapodunk.

Éccör osztán az atyafi elkezdi azt a botot fenemód hadonászni, mireoszt, mintha mögkergütek vóna, mind elkezd muzsikáni. Az Esvány aszongya, hogy elhiszie-e kend, hogy aki ott annyira hadonász azzal az ustornyéllel, annak hiányzik égy sarok, nincs ki négy sarokra. Hát, mondok, valami van a dologba! De hátha csak biztatgati őket . . . Igaz, hogy akkor mög mért nem üt a fejükre, a' mán csak égyszerübb vóna! Nem lehet az tisztösségös embör, mert — nézze keed — hogy becsapják! Alig hogy férenéz, mán nem muzsikának, de ha feléjük fenyöget a botjával, mingyán olan nagy igyeközetöt mutatnak, mint a Bodri a nadráglészödésben! Nézze keed! Millen szomorún taszigálta az a bőgős, de most, hogy az atyafi mutatta a botjával — legalább is úgy értöm — hogy átakarja szúrni, úgy nekiduráta magát, hogy most ő böködi legjobban.

De, mondok, hagasd csak Esvány, nincs ennek a nótának sé eleje, sé hátulja. Várom mán, hogy mikor kerekedik ki belüle, hogy „Én vagyok a csongorádi gulyás," vagy „Kinek zsidójány a babája" . . . Dehát csak cin-cin-cön-cön, biz ilen vót az végig. Éccör oszt mintha mögembörőték vóna magukat, aszongya az Esvány, hogy az a nóta, amit most nyekerögnek a „zsófinecca", mertminthogymiután ő a rádióskatulábul hallotta, hát ösmeri. De, mondok én, akár Zsófi necca, akár Örzse necca, elhiszöd-e Esvány, hogy az köztük a leggazembörebb, aki azt a cinbalonyfélét verögeti, mert a botos atyafi azt fenyögeti legtöbbször.

Nagyon akkurátusan beszélhettünk, mert égy röndözőember gyütt felénk. No, mondok, Esvány, ez úgysé ér semmit, ezt az embört mingyán mögérdeklőggyük, hogy hun kapható az a „kanszert." Mög is kérdöztem tűle, de aszonta, hogy nem-é akarunk valami Lipóték legelőjire mönni! Aszondom, nem, hanem az előbbi után érdeklődünk. Ő erre aszongya, hogy ott a kapu! Ezt is tudtuk ugyan, de azért kívüre möntünk, oszt biztatom az Esványt, hogy úgysé röndös hel ez, nézzük mög, nincs-é kiírva, mint Székszárdon, hogy Elmeosztály.

Ej, Esvány, mondok én, mán ha az úr jóvoltábul kívül vagyunk, én csak ammodó vónék, érányozzuk magunkat hazafelé. Az árgyélussát, né vögye annyira lölkire a dógot kendtök, elvégre otthon is pélpázhatunk jó szűzbagót (amit finánccszömnemlátta helön, a karám mellett termesztök évrül-évre), oszt mög öhetünk jó tőtöttkáposztát, annál mög mán jobb a „kanszert sé lehet.

Hát oszt ez történt kedves ifiöcsém! A baj csak ott van, hogy legalább tunnám, mi a fránya löhet az a „kanszert“. . .

* * *

A nap már letünt a láthatáron . . . Ábris bá' gondolkodik. Közben a bojtárok a karám felé terelik a gulyát, majd hozzánk jönnek. Ábris bá' valamit még kérdezni akart, de úgylátszik röstelte a bojtárok előtt . . .

Talán jobb is! Úgysem tudtam volna megmagyarázni, hogy a „hadonászó atyafinak“, a karmesternek, nem „hiányzik egy sarok“ sem, meg hogy nem a „nagycinbalonyos“, a zongorista, a „legnagyobb gazembör“ a zongorakoncerten. . .

Pillanatnyi csönd, majd az egyik bojtár mondja szíveszándékát:

Kapa, kasza,
Gyerünk haza;
Ösztöke, gyíkis,
Gyertök tík is!

Meghalt egy gyermek

Kiss Ágnes, Veszprém

„Tóth Piroska elköltözött“
— írják a helybeli lapok. —
„Meghalt a drága kis gyerek“
sírják a gyászos rokonok.
Anyja megtört fényű szemére
ráhullt a bánat-éjszaka:
Árván maradt a sánta mackó,
meg az új porcellánbaba.

A sírra hullanak a göröngyök,
még kong a bús öreg harang,
S az égbe már felröppent régen
egy hófehér lélek-galamb,
Az angyalkát körülfogják:
„A munkaköröd megkapod“
és vígan együtt tisztogatják
vékony, kis felhőfoszlánnyal,
a sápadt fényű csillagot.

Voltak karácsonyok . . .

Merényi Hugó, Eger

Voltak karácsonyok . . .
havas hófehér
gyönyörű napok,
Kék volt az ég
és nem voltak
barnaszárnyú gondok.
Voltak meséktől álmatlan
furcsa éjtszakák
és kis Jézust leső
gyémánt reggelek,
mikor a jegenye
zuzmarát virágzott
és szólt dalolva
szentek serege . . .
Voltak karácsonyok,
hogy nem jutott,
még fenyőágra se.
És ilyenkor
remegve dobogtak
a kicsike dobok,
piroska szíveink,
elfogytak a drága,
angyalos dalok.
Voltak karácsonyok . . .
hogy a szívünkben hervadt,
valami belül
és megtudtuk,
hogy a karácsonyfa
nagyon-nagyon drága,
hogy sokba kerül.

Hattyúdal

Ozsváth Katalin, Budapest, Salvator-intézet

Máskülönben egészen igénytelen külsejű volt, hiányzott belőle minden férfiasság és minden keménység. Olyan volt, mint egy fiúnak öltöztetett lány, a rózsás arcával és a nevetségesen hosszú pilláival. Azt mondták, hogy hogy mindig elfelejt fésülködni, mert a haja azokkal a dús, nagy fürtökkel úgy folyt bele a homlokába, mint a minden féket lerázó, rendbe nem parancsolható dacos akaratosság.

Állandóan valami puha fáradság, valami kellemes bágyadtság volt a vonásain, és ebből az elkényeztetett, tejszagú arcból, szinte kikiáltott a szája. A telt, kicsit sápadt szája a két gúnyos görbülettel a szélein, és azzal a ferde, kemény csukással, amellyel az ajkait összeillesztette. Nem lehetett tudni gőg volt-e ez, vagy pedig valami idegen nagy keserűség.

Thurzó Gézának hívták, és a tanára az akadémián azt mondta, hogy nagyon tehetséges. Hogy tud. Talán korához képest tulságosan is tud.

Mert akkor még csak huszonegyéves volt, és behunyt szemmel áthegedülte az ő nagy, álmatlan és szomorú éjtszakáit.

A másik szobából áthallatszott az anyja kínos köhögése és a fiú a bezárt pillái alatt is látta azt a nagy ijedséget, amelylyel az anyja a fejét a párnákba fúrja, nehogy a fia maghallja, hogy ő . . . hogy ő naponként apró darabokban köhögi ki a tüdejét . . . és hogy nem alszik . . . nem tud már megint aludni.

És Géza hálás volt ezért a nem sikerült kis igyekezetért, mert nesztelen léptekkel átment a másik szobába, ahol az ágyon úgy feküdt az édesanyja ősz feje, mint egy marék hóval beszórt szentkép.

— Anyám, — mondta ilyenkor és a hangja olyan volt, minta befelé búgó sírás. Anyám, rosszabul vagy? Már megint fáj valamid?

Thurzóné keresztülmosolyogta a fájdalmát.

— Feküdj le, kisfiam . . . Nem szabad annyit játszanod. Egész éjjel és nappal . . . Mindig . . . mindig . . .

— Híres akarok lenni Anyám és sietnem kell, hogy még Te is nagyon büszke lehess a fiadra.

— Oh, mintha már most nem lennék büszke!

A fiú erre valami nagy, szétáradó mosollyal vette a mellére az anyja imádott fejét. És a hideg, sápadt szájába belebújt egy parányi kis hőség.

— Majd meglátod, mit fogok én csinálni! Majd meglátod,

hogyan ünepelnek! Te pedig nem teszel mást. mint drága ruhákban ülsz és fogadod a hódolókat.

— Feküdni fogok, kisfiam . . . Hát nem emlékszel . . . az orvos . . .

— Jaj, mit mondasz megint, Anyám . . . !

És a fiú tiltón rázta meg a fejét. Csudátálmodó homlokába úgy hullott bele a haja, mint egy nagy, sápadt táblán végigsöpört fájdalom.

Megvonaglott attól a heves lökéstól, amellyel a boldogságból földre rántották.

— Aludj, — mondta élettelen szájjal. — És ne feledd el. hogy Neked élned kell. . . hogy én csak Neked játszom . . . Miattad . . . Hogy boldoggá tegyelek a sok nélkülözés után. . . Anyám . . .

Thurzóné engedelmesen hunyta be a szemét. Még fiatal volt, alig negyven éves. A haja egészen fehér, meghatóan kicsiny arcát csak a belső láz lehelte valami finom gyöngyházszínre.

A fia nézte és úgy érezte, most föl kell sírnia nagy, hatalmas, fölszakadó sírással és könnyes szájjal belebújni abba a haldokló, vértelen kis kézbe, aztán csókolni, csókolni, rettenetes erővel — életre! Életre!

De nem sírt. Csak nesztelen léptekkel, úgy ahogy jött visszament a szobájába és rászorította az arcát a hegedűjére. Panaszos, idegen sikoltással szaladt végig a húrokon a vonó.

— Csak Neked játszom — mondta újra, meg újra. Csak Miattad . . .

— — — — — — —

Komory Sándor a mestere inkább szivesebben zongorázott. Szerette Bachot, kedvelte Chopint és rajongott Belliniért.

De azért szépen hegedült és tudott annyit, amennyit egy jó mesternek tudnia kell.

A tanítványát úgy csodálta, mint egy ritka, nemes zenedarabot szoktak.

— Tudsz. — Mondta neki nem egyszer. — Nem is értem ezzel a külsővel . . . De mindegy, — tudsz. Csak egyszer Paganinit próbálnád meg. Nehéz nagyon, de neked sikerülne. Hiszem, hogy sikerülne. És ha azt játszol, akkor már művész vagy. Zseni.

Géza meghajolt valami hűvös könnyedséggel. Végtelen finomság, és veleszületett graciózus volt minden mozdulatában.

És megrázta a rózsás, lányos fejét a kócos, telt fürtökkel.

— Paganinihez nincs ihletem. Nekem valami más kell. Valami egészen más.

És játszotta tovább a Hubay darabokat, meg a többieket, néha komponált maga is.

Aztán egyszercsak megtalálta azt a valamit.

Úgy érezte, hogy egész életében ott muzsikált már a fülében, ott lüktetett a vérében, ott élt minden egyes idegszálában és erőszakosan, harsogva akart már régen megszületni.

S a fiú most csodálkozott, hogy a hangok megtalálása, mért került mégis oly sok fáradt, elhagyott és halálosan kimerült éjszakába.

De azért most megvolt, mégis. Igaz, furcsa volt a dallama, tele könnyekkel és fuldokló sírással. A futamai valami imádságba haltak és azt mondták, hogy Anyám . . . Anyám . . . Anyám . . .

Meg azt, hogy miattad . . . érted . . .

A tanára őszinte elismeréssel gratulált hozzá és a fiú sugárzó arccal állt előtte.

— A hattyúdalom — mondta különös, elforrósult hangon.

És a hűvös, sápadt szája hirtelen fölnyílt, azok a merev, gúnyos görbületek engedelmesen lesímultak róla. Egy gyermek rózsaszín meleg ajka remegett a tanár előtt a maga hullámos, szelíd vonalaival, tele meghatottsággal és szédült örömmel.

— A hattyúdalom — súgta mégegyszer, alig hallhatóan. És ráhunyta a nehéz aranyzománcú pilláit a szeme kéken csodálkozó fényére.

Aztán hirtelen, egészen váratlanul mondott valamit. Nyersen, követelően, a megszelídült puha és érzékeny gyermekszájával.

— Az a címe, hogy: Anyám. És biztos, hogy ez hozza meg nekem a sikert. Mert ez a zene jó. Kifogástalan. Egy élet van beleölve, kell, hogy érvényesüljön. Ha másért nem, azért mert jó. Mert jó.

Komory Sándor fölkapta a fejét.

Atilla tervezhette ilyen gőgös önteltséggel és féktelen vággyal minden nemzet leigázását. Ikarusz álmodhatta ilyen nagy hittel és kiáltó sóvárgással a levegő meghódítását.

Ők nem tévedtek, Thurzó Géza tévedett.

Mert másnap éjjel váratlanul meghalt az édesanyja. Csöndesen és észrevétlenül, félbemaradt kis nyögéssel az ajkán, amely olyan volt, mint egy madárka elhaló sóhaja.

Éjjel halt meg. És másnap reggel a fiú még mindig ott állt az ágyánál és játszott. Fakón, ziláltan, a régi gúnyos, elferdült ajkával.

Játszott valami vad, kétségbeesett, szilaj dallamot, tele váddal és ismeretlen dühhel, akkora szenvedéllyel, hogy a vékony, sovány teste rázkódott bele, a szeme pedig tele volt iszonyattal és haldoklással.

Komory Sándor, a belépő tanár úgy hátrált meg a küszöbön, mint az élő felkiáltójel.

— Ki az, aki itt játszik? Csak nem ez a 21 éves fiú a lányos arcával és a tejszagú, kócos fürtjeivel? Nem . . . az

nem lehet . . . Ezt így ilyen tökéletesen csak egy tudja játszani . . . Csak egy . . . Akinek a komor géniusza úgy suttogta körül a lankadt gyerekfejet, mint a multból visszakiáltó csoda.

— Paganini . . . a nagy mester . . . az ördöghegedűs . . . Paganini, a maga éles, kegyetlen arcával, a nagy, sápadt szájával, amely tele volt mindig gőggel, rosszakarattal és szenvedéssel, igen sok szenvedéssel . . .

És Komory úgy csukta be a szemét, mint aki viziót lát. Ekkor azonban hirtelen megszünt a varázs. A hegedű tompa zuhanással esett ki a fiú elernyedt kezéből.

— Nem, — mondta agyonkinzott arccal — nem birom birom tovább. Egész éjjel játszottam és mindig csak ezt. A helyett hogy sirnék és megkönnyebbülnék . . . De már olyan fáradt vagyok, hogy sirni sem tudok . . . olyan fáradt . . .

Tehetetlenül ejtette el a vállát, de ekkor a tanár heves kézzel kapta meg és rázta életre.

— Te! Kiáltotta izgalomtól elfulladt hangon. Mit tudsz te! Én elbujhatok melletted. Ha ezt így eljátszod egy zenezsüri előtt, tombolni fognak és örökké ünnepelnek!

A fiú félig ájult mosollyal hallgatta. De a hirtelen fölvillanó szemet úgy födte el sietve a pilla, mint egy nehéz áldozatra hullt tiltó selyemfüggöny.

— Nem! — Mondta ijedten gyorsan — Nekem nem szabad Paganinit . . .

Az Anyám nem akarta . . . soha . . . az valami keserű hitetlen, és bosszúálló hangulatba ragad, és ezt nem szabad. Anyám mondta, akármi is történik az Isten jó . . . !

— De hát te őrült nem tudod te, hogy . . .

— Tudom. Ezentúl a hattyúdalomat fogom csak játszani. De csak magamnak meg az Anyám lelkének. Idegennek soha . . .

— A jövőd, a hírneved dobod el, ha Paganinit . . .

— Tudom.

— Hát akkor . . .

Géza akkor már a halott mellett térdelt. És valami szép, nagy megenyhült sírással belecsókolta a választ az anyja liliomszagu kezébe.

— Tudok én mindent . . . Dehát mit csináljak ha ő nem akarja . . .

A bajai tanítóképző „Toldi" asztali-tenisz csapata 16:9 és 19:6 arányú győzelmével már második alkalommal késztette a ciszterciita gimnázium csapatát, hogy elismerje játéktudásának nagy klasszisbeli különbségét. A csapat tagjai: Marton Béla IV., Nagy Pál IV., Pataki Béla V., Varga Jenő I., értékes ezüstérmet kaptak. Deim István.

Székely karácsony

Bálint Sándor, Kkfélegyháza

Nehezen feltápászkodott a földről, Nem sírt, nem zokogott. Óh, a tizenhárom éves kis székely fiú már sokat szenvedett, sokat nélkülözött. Leverte magáról a havat s lassan lépegetve haladt előre. Teljesen árva volt, csak a jólelkű emberek adományából élt. Hol itt, hol ott lakott. Nagy bűne volt! Az oláhok gyűlölték, verték. Székely volt!

Elmélázva bandukolt. Nem is érezte, hogy a vadul sivítő szél élesen vágja arcába a havat. A máskor halvány, gyenge fiú most kipirult, szeme szokatlan fénnyel izzott, egész lényén boldog, önfeledt, mámoros érzés vonult át. Nem látta az utat, nem hallotta a száraz, hólepte gallyak zörgését, nem látta a göröngyöket, melyekben néha-néha megbotlott s nem érezte a térdébe hasító éles fájdalmat, mit az esés okozott, csak ment, ment . . .

Valami láthatatlan vágy démoni erővel kapaszkodott a szívébe s áttörve hideg, jeges falát, végtelen melegség, bűvös érzés öntötte el s dacolva a fergeteggel, a gyenge testtel, húzta, vonzotta.

A távolban homályosan, ködbeburkoltan tünt fel Csíkszenttamás, fehér hegykoszorúval körülvéve. Erre megállt a kis utas, a kis Gergely Laci. Nem a falut, nem a házakat nézte ő, hanem a falu közepén levő, barátságosan hivogtó kis templomot, melynek látása is szent örömre gyullasztotta. Percekig állt, mereven nézve, piros arcaira odafagyott az elmélázó mosoly.

Két oláh csendőr jött, ropogott talpuk alatt a hó. Úgylátszik ismerték már a kisfiút, mert az egyik durván rákiáltott: „Megint csavarogsz ebadta kölyke, úgy látszik, nem használt a multkori! Útálatos fajzat!“ Ez a hang felriasztotta, megsebezte lelkét. Büszke önérzet forró vérhulláma öntötte el. Szikrázó szemmel nézett utánuk, fagyos mosolyát eltorzította a harag. Fáradt, gyenge teste összerázkódott. Bántotta a megszégyenítés, a szavakból kiáramló gyűlölet. Nem tudta mngérteni, miért bántják őt? De nem szólt.

Észre sem vette, hogy már a kis templom előtt áll. Ha neki nem megy egy öreg székely néninek, talán kalappal ment volna a megszokott helyre. Gyorsan lekapta kalapját, támolyogva megállt, keblét mély sóhaj hagyta el. Talán valamely titkos érzés megsúgta, hogy ez volt az utolsó útja. Vagy talán sajnálta, hogy nem tehet semmit hazájáért! Sajnálta a jó embereket is, kik segítették. Letérdelt az oltár elé, áhítatosan nézte a kis Jézuskát. Az egész templomot betöltő hangos orgonaszó

lelkében sokszorosan megtörve, ájtatos zsolozsmává halkult. Mint álomkép, megjelent előtte egész élete. Homályosan látta a kis kunyhót, hol mint kisgyermek lakott, látta a halvány, megtört asszonyfejet, édesanyjáét, amint szeretettel, félve, aggódón hajol föléje, látta a csúf, zimankós őszi napon a temetőbe vitt fekete koporsót, érezte az akkori ájuláshoz hasonló rosszullétet. Látta amint az oláh őrszobában áll, komor misztikum veszi körül, érezte az ütéseket, érezte az esést, amint kilökték . . .

Szaggatottan, hangosan lihegett, tagjai elernyedtek . . . sápadtan előrebukott. Megtörtfényü szemei üvegesen meredtek előre, lázas ajkain túlvilági mosoly játszadozott, kezei görcsösen szorították az oltárszőnyeget, s estére a kis székely, Gergely Laci már a mennyországban, a többi angyalokkal énekelte, hogy megszületett a kis Jézus,

Karácsonykor

Pentz Margit. Veszprém

Leszállt az est, nyugodni tért
A kicsiny földön minden.
Hópihékkel, angyal szárnyakon
Leszállt közénk az Isten.

Nem tudjuk. hogy itt van, csak
Érezzük, hogy itt kell lennie,
Mert a csillogó gyertyák közül
Reánk ragyog a szelleme.

Kicsiny jászolban fekszik itt lenn
Egy tiszta szűznek gyermeke,
Mégis minden a világon
Az ő lelkével van tele.

Némán imádja minden őt
És világos lesz az éjszaka, mert
Megszületett. S a sötét éjszakában
Ott ragyog az Ő Csillaga.

Panasz

Antók Imre, Eger

Nem kaptam az Égtől
Gazdag örökséget.
Áldásos örömből
Csak nagyon keveset.

Fény, pompa és derü,
Ez mind nem az enyém.
Ez egy sem lett nekem,
Nem mosolyog felém.

Egy van, amit kaptam;
Pajkos, bohó szívem,
De ez vágyak rabja . . .
S néha úgy fáj nekem.

Álom

Miklós Margit, Sopron

Egy hajó fődélzetén állok. Előttem, mögöttem, köröttem, alattam és fölöttem egyszinű a táj. Lent a tenger, fönt pedig a tiszta égbolt kékségét látom. Végre egy kis változatosság! Föltűnik a szárazföld. Azután hatalmas folyó torkolata következik. Hajónk a folyón folytatja útját. Először a közepén — s innen a folyó szélessége miatt nem is látjuk a partot — majd később az egyik part közelében haladunk. Itt már két szín uralkodik, a zöld és a kék. Zöld ugyanis az őserdő, mely a folyót kíséri.

Egyszerre eszembe ötlik, milyen jó lenne megtudni, vajjon mit rejteget az őserdő belseje. Elhatározom, hogy egy csolnakon kievezek a partra. Hajónk két hét mulva úgyis visszajön, én meg majd addig itt amolyan Robinson életet élek. Célom úgyis a vidék megismerése, s így legalább tapasztalatokban is bőven lesz részem. Közlöm a tervemet a kapitánnyal. Ez persze kézzel-lábbal tiltakozik ellene, de hajthatatlan maradok, s ő kénytelen-kelletlen rendelkezésemre bocsájt egy csolnakot. Néhány szükséges szerszámot, ruhaneműt és kevés élelmiszert rakok a csolnakba és boldog izgalommal kievezek a partra. Útitársaim sok szerencsét kívánnak és kedvesen integetnek felém.

Alig ér szárazföldet a lábam, csalódottan látom, hogy itt bizony nincsenek olyan gondozott utak az erdőben, mint otthon. De mégis nagy kedvvel indulok az erdő belseje felé. Nagyon nehéz előbbre jutni. Sok bokor, bozót, inda és kidőlt fatörzs állja utamat s csak nagyon lassan haladhatok. Ebben kezemnek sokkal nagyobb szerepe van, mint lábamnak. Egyszercsak az egyik fán óriási kígyót pillantottam meg. Ahogy észrevesz, kiölti nyelvét, sziszeg és sokatmondó pillantásokat vet rám. Azután letekeredik a fáról és felém tart. Persze ő sokkal gyorsabban tud mozogni, mint én, s már-már utólér. Ekkor hirtelen elvesztem lélekjelenlétemet és eszméletlenül rogyok össze.

Amikor eszméletre térek, egy kunyhószerü faépítményben találom magam. Száraz füvön fekszem és egy vörösbőrü leány aggódva néz rám. Ahogy észreveszi, hogy fölnyitottam a szemem, ugrál és tapsol örömében, Aztán elkezd hozzám beszélni, de sajnos egy szót sem értek beszédéből, Ő ezt nagyon sajnálja, észreveszem arckifejezéséből. Ezután már nem szól semmit, csak szeretettel simogatja láztól égő arcomat.

Egyszerre lépések zaja hallatszik. A leány erősen elsá-

pad és aggódva figyel a kunyhó bejárata felé, hol néhány másodperc mulva egy indián férfi alakja tűnik föl. Arca fölvidul, ahogy leányát meglátja, de hirtelen vörös lesz a méregtől, ahogy engem megpillant. Aztán hangosan, heves kézmozdulatokkal kísérve magyaráz valamit a lányának s közben vésztjósló pillantásokat vet rám. A hang színezetéből kiveszem, hogy nagy szerencsétlenségnek tartja hogy hozzájuk kerültem s most minél előbb meg akar tőlem szabadulni. A leánya könnyes szemmel és remegő karokkal ölel át, de a férfi durván kiragad karjai közül, kivisz a kunyhóból és egy nagyon keskeny ösvényen visz valahová. Néhány perc mulva egy tóhoz érünk. A tó partján a férfi megáll, teljes erővel megragad és bedob a tóba.

Ebben a pillanatba fölébredtem s bizony nagyon megörültem, hogy nem az őserdő mélyén, még hozzá egy rideg tó fenekén, hanem meleg szobában és puha ágyban találtam magam.

Belátom, hogy valóban igaz az a mondás, hogy az álom mindig öröm. Tudniillik, ha jót álmodunk, akkor az álom időtartama alatt örülünk, ha pedig rosszat álmodunk, a fölébredés után örülünk, hogy nem igaz.

Önző karácsonya

Skrinyár Anna, Dombovár

A nyugalmas est fátyolára hull a hó,
Most rázza szakálát jó öreg télapó.
Liliomruhát ad ő a világnak,
Hogy hódoljon vele az Isten Fiának.

Az égen is kigyul a sokezer kis mécs,
És arannyal szövi át a szentséges éjt,
Melynek leple alatt a megbékélt lelkek
Hozsannát dalolnak, zengnek az Istennek.

Fenyőillat, áldás, szeretet, mindenhol.
Jajongó földünkön tényleg az Úr honol.
De vajjon mi marja ennyire szívemet,
Hogy meleg szobámban fázom és didergek?

Árnyakat látok kinn, odanézni félek,
Mint nyöszörgő koldus, sír bennem a lélek,
S kirohan, kiront a fekete nagy éjbe,
Mint akit elátkoz az aranyak fénye.

Úgy érzem, keresnek azok akik, kértek;
Marcangolva kínoz az ébredő lélek,
És letörve a szent est ájtatos dalát,
Egyre csak azt hallom . . . a tömegek jaját.

HÍREK

December 2-án meghalt Dunaalmáson a szegedi képző volt III. éves növendéke Bakos E. Teofil iskola testvér. Miután Homokon, Szolnok megyében elvégezte noviciátusát Szegedre jött, hogy itt tanulmányait folytassa. Istennek azonban más tervei voltak vele. A lappangó tüdővész kitört rajta és majdnem egy évi türelmes szenvedés után visszaszállt szép lelke Teremtőjéhez. Mindenütt, ahol járt a legszebb emléket hagyta hátra. Testvérünk! Isten veled! A viszontlátásra ott fenn!

Bucsúzás. Ismét megszólalt a lélekharang, Csengett-bongott. Csengése kis hófehér lelket kisért utolsó útjára, az Úr zsámolya elé. Eltávozott kis körünkből Hobler Ilona tanítónőképző IV. évfolyamában járó növendék. A család amelyet mi tanítónőképzősök alkotunk, egy taggal ismét kevesebb lett. Jöttek új leányok, de helyét nem töltötte be egyik sem, azt csak emléke lengheti körül. Örökké emlékezni fogunk drága kis társunkra, akinek nagy mértékben kijutott a földi szenvedésből. Reméljük, hogy a sok kín, fájdalom alól lelke megtisztulva jutott ki és mint tiszta, ártatlan, kis fehér galamb szárnyalhatott fel Jézus Krisztusához, Aki vallásos lelkének végcélja volt. Viszontlátásra Ilykém, odaát! Pfeil Éva, Sopron

Sporthirek. A pécsi prepák az elmult hónapban tartották meg — ősi szokás szerint — a kézilabda derbit. A bajnokságért a IV. és V. évf. küzdött. A „hegemonia" a IV. o. kezén maradt. Az eredmény 10 : 7 a IV. javára. A győzelem határtalan örömet keltett, ugy a nagyszámu közönség, mint a IV. o. körében. A vezető tanár ur a játék után az eredményt reálisnak ismerte el.

***

A pécsi képzőnek két atlétája — Horváth Vilmos és Horváth István — már többször öltötték magukra a válogatott szineit. Most készülnek a Berlini olimpiászra. Horváth Vilmos, aki legutóbb az 5 nemzet versenyén szerepelt, kitünű eredményt ért el. Stocholmban azonban karrándulást kapott és igy a versenyen nem vett részt. Karja remélhetőleg hamarosan rendbe jön. Horváth István pedig kérdésemre, hogy hányszor szerepelt, mint magyar válogatott, nem is tudott mindjárt felelni... No de ne is kutassuk. Inkább szolgáljon ez a hir örömére a sportkedvelő prepáknak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Minden kedves munkatársunknak, olvasónknak, barátunknak kellemes karácsonyt és igen boldog új esztendőt kívánunk.

Mindenkinek: No, most már nem azt írom, hogy küldjetek sok-sok munkát, hanem csak azt: **így tovább.** Számszerint nem tudom mennyi a beérkezett munka, de íróasztalomat egészen ellepi. Egyik nap egy hosszú borítékban 29 munka érkezett egyszerre. Mindennap 4—5 boríték. Néha egy-egy **portós is.** Ez utóbbiból kevesebbet kérek. A többi jöhet. Szívesen foglalkozom velük. Hálás köszönetet mondok mindazoknak, akik az utóbbi hónapban 100-zal emelték az előfizetők számát. Kátai Józsefnek külön köszönetet mondok buzgólkodásáért. 62 új előfizetőt toborzott **más** képzőből, az 54 **magáé** mellé. — **Cs. A. Kiskunfélegyháza.** Szívesen fogadjuk mindnyájukat Lapunk zászlói alatt. Külön értesítés megy. A beküldött »szárnypróbálgatás« gyönyörü repülés. — **Forgácsok.** Nem ijedünk mi meg oly hamar. A csomag nagyságától sem. Munkája nagyon tetszik. Várjuk máskor is. Ebben a számban már nem tudjuk hozni. Jövő számban jön. Nem ijedünk meg a többi 50-től sem. Szívesen várjuk mind. — **Önző karácsonya.** Eleje kissé zökken. Amúgy jó. A cím vág? — **Minden mulandó.** Elmélyedő lélek. Vannak gondolatai. Most nem időszerű az első rész miatt. Inkább őszi hangulat. — **Hajnal az erdőn.** Stílusa nagyon jó. Tud írni. De ilyen rémes históriát! Aztán ilyen nyugodtan befejezni. — **A második anya.** Az egész tartalom felépítése jó, egészen Kató néni bekapcsolásáig. Nincs megindokolva. Igy: Deus ex machina. Nem modern. A külső cselekedetek a lélek rajzát tükrözzék. A végét javítsa át, úgy jöhet. — **A szeretet.** Egyik része nagyon ismerős. Mindig így van az! De az a villámcsapás derült égből nem valószerű. Nem így intézi Isten az emberek sorsát! Legalább is általában nem így. Igaz, van kivétel. — **Karácsonyi mese.** A mese csodaszerűségét valószerűbbé kell tenni. A csodás beavatkozás a mesében is legyen indokolt. — **Alkonyodik.** Hangulatkép. Hogy érdeklődést keltsen, sokkal színesebben kell megírni. Színesen és aprólékosan. Igy nem hat. — **Kereszt az út mellett.** Nem rossz! Jó stílus. Van kifejező készsége. Később jön. Most túl szomorú. — **Üzennek a rab székelyek és Erdei magány.** Mindkettőben borzalmasan pattog a rím. Gondolataid nem szárnyalnak, közönségesek kifejezéseid. — **Hortobágyon van egy hírös.** Ügyes daluténzat. Jó! — **K. M.** Legelőbb is gyógyulást kívánok! Nem nekünk való a kórház! Örülünk, hogy már kifelé készülődsz. Munkáid jók Prózáid érdekesek és újszerűek. Egyik, ha még tudok helyet szorítani, ebben a számban jön. Verseid is mind jók! — **Táncolunk, Eltévedtem,** stb... mind jó. Bemutatkozásod sikerült. — **A fekete paripa** mintha nem volna befejezett. Vár az ember még valamit. Várunk máskor is. — **Jancsika karácsonya.** Nem rossz. Tud előadni. Csak a téma régies. Néha nagybácsi, máskor nagyapa, aztán gazdag úr. Valami újszerűt. — **Őszi sóhaj.** Erőszakolt rímek. — **Visszahívnak a harangok.** Van benne gondolat. De a ritmus nem jó. — **Tegnap még ősz volt.** Ebben nincs még egy jobb gondolat sincs. — **Ki tudja, meddig vár.** Ezt nem értem, t. i. azt, hogy

miért írtad ezt meg. Te tudod? — **Jószándék.** Hát bizony az úgy van. Van erre is, arra is pénz, csak... Nemcsak maguknál van úgy sajnos. Köszönöm eddigi és beígért szíves fáradozását. — **Gondolatok karácsony előtt.** Szép. De van benne bizonyos egyhangúság. Sokszor hallott szavak, kifejezések. Nem akarom mondani: frázisok; de mégis újszerűségre kell törekedni. Ne féljünk, hogy egyéniek leszünk. — **Nyár volt.** Ügyes. Kár, hogy nem jött már szeptemberben. Most nem aktuális. Talán később. — **A bűnös.** Gyönyörü igazságot fejteget mind ebben, mind a **Felség**-ben. Azonban ahhoz, hogy versben igazságot fejtegessük, nagy művészet kell. Ehhez még nem ért. Az utóbbinak 1. és 2. szaka jó, a többi ellaposodik. Próbáljon egyszerű érzést leírni, képet megjeleníteni. Van érzéke! — **Karácsony. Magyarokhoz.** Egyik sem rossz. Az első még jobb. Esetleg jön. — **Virágaim.** Kedves lélek. Tud is írni. Ez egyéni elmélkedés. Inkább naplóba való. Magamnak. Ne mondjuk el intim dolgainkat. Csak a Naplónak. — **Isten.** A téma szép. De a feldolgozás gyönge. Lelkiharcfestés nincs benne. Csak így nagyon könynyen feladni egy egész életen követett elveket — nem valószerű. Pedig amit elmondunk, azt hihetővé kell tennünk. Az átalakulás lelki küzdelem árán lehetséges. Csodák vannak, de ne minden elbeszélésünkben így oldjuk meg a kérdést. Ezen elvek szerint átdolgozva tudnók használni. **Aratás Matyóföldön.** Nem rossz. Azonban sok olyan rész van benne, amely általános. Speciálisan matyó-aratást szeretnénk látni. Igy szívesen közölnök. — **Karácsony van.** Rímes próza. — **Uram, segíts!** Jó. Ugyanúgy: **Szeretnék fény lenni.** Kedves. — **Ferike karácsonya.** Valami újszerű. Nem a régi egészen sablonos. Jön. — **Magyar karácsony.** Kissé nehézkes. — **Valami űz.** Jó. — **Karácsony estjén.** Nem rossz. — **Uram, add, hogy lássak.** Hogy gondolod? A magyarázatot is melléje nyomassuk. Verset írsz és magyarázatot írsz hozzá, hogy megértsük. Ér valamit az az írás, melyet nem lehet megérteni? — **Anyácskám.** Szép érzelem, de rossz vers. Az ilyen érzéseknek nem kiabálóknak kell lenniök; nem hirdetjük ország-világ előtt. Szívünk mélyén él az, csendes és megnyugtató. — **Testvér zokog...** Tudsz, de a rím kedvéért úgy rakod a szavakat, hogy banálisan hatnak. — **Tiétek a világ.** Szép dolog az ellentét, a stílust szebbé teszi, de össze nem tartozó dolgok egymás mellett furcsák. — **Jön a végítélet.** Nagyon erőszakolt. Több istent hordasz össze e hét strófás versedben, mint amennyi az Olymposon volt. — **Panasz.** Jó, ügyes vers. Köszönjük jókívánataidat. — **Sorsom.** Szép. — **Elmulás.** Jó. — **Egy karácsony.** A címet egy kicsit javítva jó lesz. — **Hajnali míse.** Kedves hangulatkép. Tartalma amúgy nem sok. Inkább egyéni érzés. — **Szűzanyám.** A gondolat nagyon szép, de a kidolgozás még gyenge. Próbálkozzék többször és olvasson sok jó költeményt. — **Az én Mesterem.** Gondolata van. De ritmusérzéke nincs. Pedig az minden vers lelke. — **Randevun** és **Nem tehetek róla.** Nem Lapunkba valók tartalmuk miatt. E tekintetben sokszor leszögeztük álláspontunkat: Megértjük a tiszta szerelem fontosságát az emberi nem fennmaradása érdekében. Tudjuk, hogy ez az érzés az ifjúságban is megvan. Verseiben, más írásaiban ki is fejezi. Nem zárkózunk el elvileg ilyen írások közlésétől sem. Azonban annak sem az erkölcsöt, sem a jó izlést sérteni nem

szabad. Írásokat, melyekben akár egyik, akár másik ellen van valami, — bármily gyönyörü, pompás, stb. versben is legyen megírva, — nem közlünk. Hátha még a vers is rossz. — **K. I. Szemeretelep.** Mind a három megfelel. Különösen szép: **Te jutottál eszembe. A cél a tél.** Formájánál fogva érdekes vers. — **Kicsi cipők...** Ne vedd rossz néven, de nem közölhetjük ezt a versedet. Nem vagyunk szerelmi levelező. — **K. S. Esztergom.** Könyvismertetést csak úgy adunk, ha magunk olvashatjuk el a könyvet. Ha pedig hirdetni akarja valaki, az bizony pénzbe kerül, mert nekünk sem szedik ki a hirdetést ingyen. Negyed oldalas egyszeri hirdetés 4 pengő. Ha legalább három számban hirdetik egymás után, akkor 2—2 pengő. — **A kígyó.** A mese kedves, csak a stílus túlságosan dagályos. — **Józsi bácsi...** Semmi tartalma nincs. Maga a tájszólás — a beszéd — nem mond semmit, a gondolkodásmód jellemez. Próbálj így írni! — **A népművelésről.** Igy kevés. Ilyen röviden nem lehet ezt a fontos kérdést elintézni. És aztán inkább eredeti dolgokat. — **Emlék a nyárból.** Jó, hogy elmult. — **Szerető szívek.** Valamit, ami nem ennyire sablonos. — **Mennyei ajándék.** Lehetetlen és hihetetlen kis história. Olvass, szárnyalj. Stílusod nem rossz. — **Reménylek.** Nem nagyon rossz. Csak kissé, — főleg a rímek — erőltetett. — **Kis madárka.** Nagyon rossz rímek; futok-jutok, érlek-kérlek... — **Itt hagytál.** Ugyanúgy. — **Júúj.** Ez már jobb. Gondolat is van benne. Kifejezéseid is válogatottak. Csak a rímre vigyázz. Mert, ha van rím a versben, az jó legyen. — **Győzött a gonosz.** Borzalmas kis vers. Erőszakosan egymás mellé rakott szavak. Rossz verselés. — Többi sok-sok levélre és munkára a következő számban.

KERESZTREJTVÉNY

A szeptemberi számunkban közölt keresztrejtvény-pályázatra 20 megfejtés érkezett, amelyből 4 jó. Helyesen fejtették meg: Beregszászy Gyula Jászberény; Juhász Éva Budapest (Salvator-int.); Majoros E. Imre Szeged; Molnár Sándor Jászberény. A könyvjutalmat sorshúzás útján Beregszászy Gyula nyerte.

A rejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Színikritikus. 13. Zágoni. 14. Vezeti. 15. Era. 17. Rar. 18. Ró. 20. Hebeg. 22. La. 23. Erkel. 24. Rét. 25. Tál. 26. Na. 27. Meleg. 30. So. 31. Felekezet. 33. Sb. 35. Hetes. 36. Av. 37. Érc. 39. Tád-é. 40. Teknő. 41. Ta. 42. Kerék. 43. Zl. 44. Lil. 47. Heg. 48. Eléget. 51. F-ertály. 53. Nagy. 54. Aix. 55. Elme.

Függőleges sorok: 1. Szerencsétlen. 2. Záróra. 3. Igaz. 4. No. 5. Int. 6. Ki. 7. Iv. 8. Temet. 9. Iz. 10. Ker. 11. Utalás. 12. Siralomvölgye. 16. Verekedés. 19. Remek. 21. Béget. 28. Lehár. 29. Weser. 32. Vezet. 34. Braila. 36. Anzelm. 39. Tele. 45. Lég. 46. Br. 47. Hál. 49. Gy. 50. Ta. 51. Ex. 52. Te.

Nagyon szívesen és örömmel fogadjuk a kész keresztrejtvényeket is. Mostani számunkban helyszűke miatt nem közölhetünk új rejtvényt.